

Mjölby kommun

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Västra Harg förskola 2019

Sara Andersson
rektor
sara.andersson@mjolby.se
Tel: 0142-852 97

Innehåll

Plan mot kränkande behandling för Västra Hargs förskola enligt skollagen och likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen.....	3
Inledning.....	3
Diskrimineringslagen	4
Vad står begreppen för.....	4
Mål.....	5
Analys av kartläggningen	6
Mål och konkreta åtgärder.....	6
Mål för 2019	6
Främjande arbete utifrån diskrimineringsgrunderna	7
Kön.....	7
Könsöverskridande identitet eller uttryck.....	8
Etnisk tillhörighet.....	8
Religion eller annan trosuppfattning	9
Funktionsnedsättning	9
Sexuell läggning.....	10
Ålder	10
Förebyggande arbete och åtgärd vid upptäckt av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.....	11
Händelser som kan uppkomma i vår verksamhet.....	12
Handlingsplan Barn – Barn.....	12
Handlingsplan Personal – Barn.....	13
Handlingsplan Vuxna – Vuxna	13
Personal, barn och vårdnadshavarnas och delaktighet.....	14
Utvärdering – Analys - Revidering - Utveckling	14
Händelserapport för trakasserier och annan kränkande behandling på Västra Harg förskola	15

Plan mot kränkande behandling för Västra Hargs förskola enligt skollagen och likabehandlingsplan enligt diskrimineringslagen.

Inledning

Alla barn och personal ska känna sig trygga. De ska bemötas och behandlas med respekt. Förskoleverksamheten ska vara fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Alla som arbetar i förskolan skall:

- medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka för demokratiska arbetsformer där barn, elever, personal och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- visa respekt för den enskilda individen, och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Skollagen

Enligt lagen skall verksamheten bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Åtgärder ska genomföras för att förebygga och åtgärda att barn och elever utsätts för kränkande behandling. En plan ska upprättas årligen med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla:

Främjande åtgärder

- Syftar till att skapa en trygg miljö i verksamheten och förstärka respekten för allas lika värde.
- Omfattar samtliga diskrimineringsgrunder
- Riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning

Förebyggande åtgärder

- Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Omfattar det som i kartläggning av verksamheten identifieras som risker

Åtgärdande arbete

- Kräver goda rutiner för att uppräcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Påbörjas genast när det inkommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt
- Innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningar upprepas

Diskrimineringslagen

Förskolan ska arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Detta innebär att förskolan ska göra allt för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Varje år ska en plan upprättas som beskriver förskolans arbete för att främja barns lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringsgrunderna.

Lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. Rektor eller förskolechef ansvarar för att ärendet skyndsamt utreds och att åtgärder vidtas så att kränkningen upphör.

Utöver skollagen och diskrimineringslagen finns ansvaret att motverka kränkningar i läroplanen, arbetsmiljölagen, brottsbalken och FN:s barnkonvention.

Vad står begreppen för

Diskrimineringsgrunderna

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Definitioner:

Direkt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering – när verksamheten tillämpar bestämmelser eller förfaringsätt som verkar vara neutrala, men som i praktiken missgynnar ett barn enligt diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier – ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxen gentemot barn, eller vuxen mot vuxen, eller barn mot barn.

Kränkande behandling – uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna.

Mobbning – en person har blivit utsatt för kränkningar vid upprepade tillfällen. Det råder obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning

Mål

På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Barn, personal och vårdnadshavare ska känna sig trygga och respekterade.

Uppföljning av föregående års arbete

Vårt arbete med att dela grupperna har gett förväntat resultat. Det är ett mer harmoniskt klimat och färre konflikter. Vuxna har varit närmare barnen och deltagit i barnens aktiviteter. Ett mycket konsekvent förhållningssätt vid gränssättning har gett lugn och harmoni i grupperna.

Barnen lyssnar mer på vuxna och varandra. De flesta har lärt sig vad stopp betyder när en kompis eller en vuxen säger det. Men vi ser att barn fortfarande utesluts ur kamratgruppen ibland.

Kartläggning

Vårdnadshavare berättar om sitt barns trivsel både vid tamburkontakt och vid planerade samtal. Personalen är närvarande i barns lek och observerar: Vem blir inte vald? Vem har ingen att leka med? Vad händer i den fria leken, roller, språk e.t.c ?

Riskbedömning av miljön ute och inne. Var kan eventuella kränkningar ske ?

Enkla barnintervjuer.

På avdelningsmötena diskuteras klimatet i barngruppen.

Vårdnadshavare har svarat på en enkät angående förskolans arbete mot diskriminering och för likabehandling.

Analys av kartläggningen

Analysen görs på respektive avdelning. Mål och åtgärder för att förebygga observerade risker sker på avdelningarna och dokumentet förvaras där. I de fall där problematiken sammanfaller på flera avdelningar skrivs mål och åtgärder in i planen för hela förskolan. Bland de yngre barnen har personalen iakttagit att det ofta uppstår konflikter när barn tar saker för varandra under lek. Det är också en orsak till att en del barn som är lite försiktiga blir utanför. Bland de äldre barnen upplever personalen att en del barn har svårt att våga berätta vad de tycker och tänker.

Mål och konkreta åtgärder

Mål för 2019

Mål för yngre barn:

Barnen ska lära sig att säga ifrån/visa med kroppsspråk när något inte känns bra, samt acceptera när någon säger ifrån.

Åtgärder

Lära barn som inte har ett talspråk hur de kan visa med kroppsspråket när något inte känns bra.

Personalen är närvarande i barnens lek och aktiviteter.

Lär barnen att fråga: - Får jag vara med...? Får jag låna ... ?

Lär barnen säga stopp och nej. Bekräftar och uppmuntrar när barnen säger stopp/nej och när någon respekterar ett stopp/nej.

Personalen pratar med barnen om hur det känns för någon annan. Varför någon säger stopp. Samtal förs om hur man är en bra kamrat och barnens synpunkter tas tillvara. Positiva handlingar förstärks.

Mål för äldre barn:

Att motverka utanförskap.

Åtgärder:

Personalen skapar förutsättningar för lek där alla kan delta.

Är lyhörda för barnens önskemål, byter ut material och möblerar om för att få en fungerande lek.

Personalen är nära barnen och deltar i leken när det behövs.

Barngruppen delas på olika sätt, dels genom att pedagogerna bestämmer grupper och aktiviteter, men också utifrån barnens egna val.

Tidpunkt:

I det dagliga arbetet under året.

Ansvarig:

All personal

Främjande arbete utifrån diskrimineringsgrunderna

Kön

Mål

Vi bemöter alla barn som individer

Åtgärder:

Vi skapar möjlighet för pojkar och flickor att träna/leka sådant de normalt inte uppmuntras till.

Vi ger pojkar och flickor samma talutrymme och lekutrymme.

Vi planerar rummen och materialet både ute och inne så att båda könen behövs tillgodoses. Miljön ska vara sådan att intresse väcks för att prova aktiviteter.

Vi gör varandra medvetna om vårt språk och förhållningssätt kring t.ex barnens klädsel.

Tidpunkt:

2018/2019

Ansvarig:

All personal

Könsöverskridande identitet eller uttryck**Mål**

Varje barn ska ha möjlighet att uttrycka sig oavsett kön

Åtgärder:

Vi har litteratur som bryter könsmonster.

Vi uppmuntar barnen att tänka könsöverskridande.

Tidpunkt:

I det dagliga arbetet under året

Ansvarig:

All personal

Etnisk tillhörighet**Mål**

Varje barn bemöts som unikt

Åtgärder:

Materialet på avdelningen ska spegla olika kulturer. T.ex har vi dockor med olika hudfärg och djur från alla världsdelar.

Vi aktualiserar andra språk genom sånger, räkneord, färger e.t.c

Vi läser böcker om/från andra länder.

Vi samtalar om likheter och olikheter utifrån barnens frågor kommentarer.

Tidpunkt:

I det dagliga arbetet under året

Ansvarig:

All personal

Religion eller annan trosuppfattning

Mål

Vi visar respekt för vars och ens religion och trosuppfattning.

Åtgärder:

Vi samtalar med barnen om olika traditioner och högtider. Vi tillmötesgår vårdnadshavarnas önskemål så långt vi kan.

Tidpunkt:

När det blir aktuellt

Ansvarig:

All personal

Funktionsnedsättning

Mål

Vi behandlar alla barn lika utifrån deras egen förmåga.

Åtgärder:

Vi har aktiviteter där alla kan delta.

Vi anpassar miljön så funktionsnedsatta kan få sina behov tillgodosedda.

Vi söker hjälp och samarbetspartner när så krävs utifrån barnens behov.

Om övriga barn frågar om funktionsnedsättning samtalar vi med barnen om att alla är olika.

Samtalen sker på ett sådant sätt att det leder till förståelse och motverkar kränkning och diskriminering.

Tidpunkt:

När det blir aktuellt

Ansvarig:

All personal

Sexuell läggning

Mål

Vi behandlar all barn lika oavsett sexuell läggning

Åtgärd:

Vi läser böcker om olika familjekonstellationer.

Vi bemöter barnen i deras frågor.

Vi samtalar om att kärlek kan se ut på olika sätt.

Vi är medvetna om vad böckerna på förskolan ger för värderingar.

Vi reagerar vid språkbruk där ord med sexuell anspelning används kränkande.
tex. bög.

Vi ska bli mer medvetna om hur vi uttrycker oss om barnens klädsel och aktiviteter

Vi problematiserar inte familjekonstellationer utan är objektiva.

Vi benämner föräldrar utifrån hur de vill bli benämnda.

Tidpunkt:

I det dagliga arbetet och när det blir aktuellt

Ansvarig:

All personal

Ålder

Mål

Att inte diskriminera ett barn efter ålder

Åtgärder:

I den dagliga verksamheten

Tidpunkt:

När det blir aktuellt

Ansvarig:

All personal

Förebyggande arbete och åtgärd vid upptäckt av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling

Vår förskola bedriver kontinuerligt ett främjande arbete för att stärka respekten för allas lika värde. Vi arbetar med social samspel som prioriterat utvecklings mål :

Barnen uppmuntras att lyssna på varandra, vänta på sin tur, dela med sig och hjälpa varandra. Personalen förstärker positiva handlingar och beteenden.

Personalen är närvarande där barnen är. Barnen delas ofta in i mindre grupper. I dagliga samtal pratar vi om hur man ska vara mot varandra. Barnen tas med i samtalet genom öppna frågor och får med stöd av personalen att komma fram till lösningar.

Vi uppmärksammar alla barn och vårdnadshavare. Vi lyssnar på vårdnadshavarna och är öppna för deras åsikter.

Åtgärder vid upptäckt av diskriminering eller annan kränkande behandling

När personal respektive förskolechef får kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten måste detta rapporteras till förskolechef respektive huvudman. Rapportering görs till resursenheten.

Rapporteringen ska göras utan någon värdering av hur allvarligt en händelse är innan den anmäls till förskolechef respektive huvudman.

- Rapporteringen görs på händelserapporten.
- Förskolechefen initierar en utredning. Berörda föräldrar underrättas.
- En analys görs av händelsen. Var, när och varför sker kränkningen? Har det skett tidigare? Hur yttrar sig kränkningen? Vilka faktorer på organisations-, grupp- och individnivå påverkar uppkomsten av kränkningen.
- En handlingsplan upprättas. Arbetet dokumenteras fortlöpande.
- Uppföljning med berörda barn och återkoppling till deras föräldrar görs kontinuerligt tills kränkningen upphört.
- På avdelningsmöten ses rutiner och arbetssätt över för att förebygga att en liknande händelse inträffar igen.

Händelser som kan uppkomma i vår verksamhet.

Handlingsplan Barn – Barn Händelser som kan upplevas kränkande i vår förskola		
Händelse	Tid	Åtgärd
Barn slår, sparkar, knuffar och/eller rivs.	När det inträffar	Nolltolerans. Prata med berörda barn. Lägg fokus på den som är ledsen/utsatt. Samtala med barnen om empati och hur man ska vara mot varandra. Lär barnen säga nej/stopp.
Barn får inte var med. Till exempel inte får sitta bredvid, inte hålla handen i leken m.m.	När det inträffar	Observera barngruppen, var lyhörd, visa att det inte är okej. Prata med barnen. Prata med berörda barn om konsekvenser och känslor kring händelsen. Hjälp barnet in i leken. Lyft fram det utsatta barnet på ett positivt sätt. Var nära i barnens lek.
Barnen tar saker från varandra och/eller har svårt att dela med sig.	När det inträffar	Uppmuntra barnen att fråga om de får låna saker av varandra. Prata med barnen om konsekvenser av handlandet och känslor kring händelsen. Var nära i barnens lek.
Barn lyssnar inte på varandra när något barn säger nej eller sluta. De ignorerar varandra i samtal.	När det inträffat.	Prata med barnen, ställ öppna frågor. Lägg fokus på den som är ledsen/utsatt. Uppmuntra barn att svara varandra och att lära sig säga nej samt att respektera andras nej. Var nära i barnens lek.
Barn vill vara för nära(kroppskontakt) och respekterar inte att andra säger nej.	När det inträffar.	Prata med barnen. Respektera ett nej. Uppmuntra barn att fråga om det är okej.

Ansvar: Berörd personal och rekor

Handlingsplan Personal – Barn

Problem	Tid	Åtgärd
Svårt att vid konfliktsituationer reda ut/veta vad som verkligen har hänt.	När det inträffar. Ta vid behov upp på avdelningsplanering.	Prata med barnen, ställ öppna frågor, lyssna på barnen. Låt en prata i taget och ha tålamod. Försök få barn att själva lösa konflikten. Var nära i barnens lek.
Pratar över huvudet på barn	När det inträffar Tag vid behov upp på avdelningsplanering.	Personalen ska bemöta alla barn respektfullt och inte prata över huvudet på barn eller använda ironi. Personalen påminner varandra. Vid behov är förskolechefen med som stöd.

Ansvarig: berörd personal och förskolechef

Handlingsplan Vuxna – Vuxna

Analys: Nedan följer exempel på dilemman som kan förekomma i vår verksamhet.

Problem	Tid	Åtgärd
Vissa vårdnadshavare tar mycket tid från personalen när denne behöver räcka till för andra föräldrar och barngruppen	När det inträffar	Personalen försöker avsluta samtalet på ett trevligt sätt för att kunna hjälpa barnen och så att andra vårdnadshavare får tid att prata och ställa sina frågor.
Personal emellan pratar "över huvudet" på barnet (om saker som barnet inte bör höra).	Tid utanför barngruppen.	Gå undan och prata. Ta samtalet vid senare tillfälle. Ta upp vid planeringen.
Vårdnadshavare frågar/är nyfiken på andra familjer t.ex. var de bor/jobbar.	När det inträffar	Försök avleda och påminna vårdnadshavaren om att personalen har tystnadsplikt.

Ansvar: Berörd personal samt förskolechef

2018-10-04

Personal, barn och vårdnadshavarnas och delaktighet

Personals delaktighet

Denna likabehandlingsplan har tagits fram av all personal från avdelningarna och förskolechef på förskolan. Likabehandlingsplanen är ett levande dokument som påverkar den dagliga verksamheten.

Barns delaktighet

Barn och personal arbetar efter innehållet i planen i den dagliga verksamheten på förskolan. Barnens synpunkter, reaktioner och förhållningssätt ligger till grund för den kontinuerliga utvärderingen och revideringen av planen. Planen är ett levande dokument och innehållet präglar barnens vardag på förskolan. Barns delaktighet är på barnens nivå och efter intresse.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen presenteras på höstens föräldramöte, vårdnadshavarnas åsikter och förslag kommer att beaktas.

Vid lämning/hämtning har vårdnadshavare möjlighet att ge och få information. Vid utvecklingssamtal 1 gång per år har vårdnadshavare och personal samtal kring barn och verksamhet på förskolan. Planen finns på förskolans hemsida på intranätet.

Utvärdering – Analys - Revidering - Utveckling

Personal:

Planen följs upp kontinuerligt på avdelningsplaneringar. Aktuella problem diskuteras.

Utvärdering och analys av arbetet görs vid utvärderingen i juni.

Ny plan upprättas i september.

Förskolechefen följer upp arbetet med planen på pedagogträffar.

Barn:

I barnintervjuer får barnen uttrycka hur de känner.

Barns synpunkter och reaktioner observeras och analyseras

Vårdnadshavare:

Inför vårterminens utvärdering ges vårdnadshavare möjlighet att lämna synpunkter på arbetet för likabehandling och mot kränkande behandling och diskriminering.

Händelserapport för trakasserier och annan kränkande behandling på Västra Harg förskola

Datum och tid för händelsen: _____

Vem upptäckte vad som inträffat: _____

Vilka var inblandade: _____

Typ av trakasseri/kränkande behandling:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder
- Annan kränkande behandling
- Trakasserier
- Annat vad: _____

Vad hände ? _____

Har något liknande hänt tidigare?

Nej Ja.

När då? _____

Åtgärder:

- Konflikt löst efter samtal mellan barn och personal. Ingen mer åtgärd behövs.
- Konflikt löst efter samtal mellan barn och personal. Uppföljning inbokad.
- Vårdnadshavare informerade enbart för kännedom.
- Haft möte med vårdnadshavare.
- Vårdnadshavare kontaktade och tid finns bokad för samtal.
- Barnet skickad till sjukvårdsinrättning.
- Arbetsskadeanmälan eller tillbudsanmälan ifylld.
- Annat: _____

Händelserapporten lämnas till rektor

Uppföljning behövs av förskolechef Nej Ja

Planen utvärderas i december 2019

